

II.
C.10141.
c/z

SVETO-LETO

o d

Svetiga Ozheta Papesha

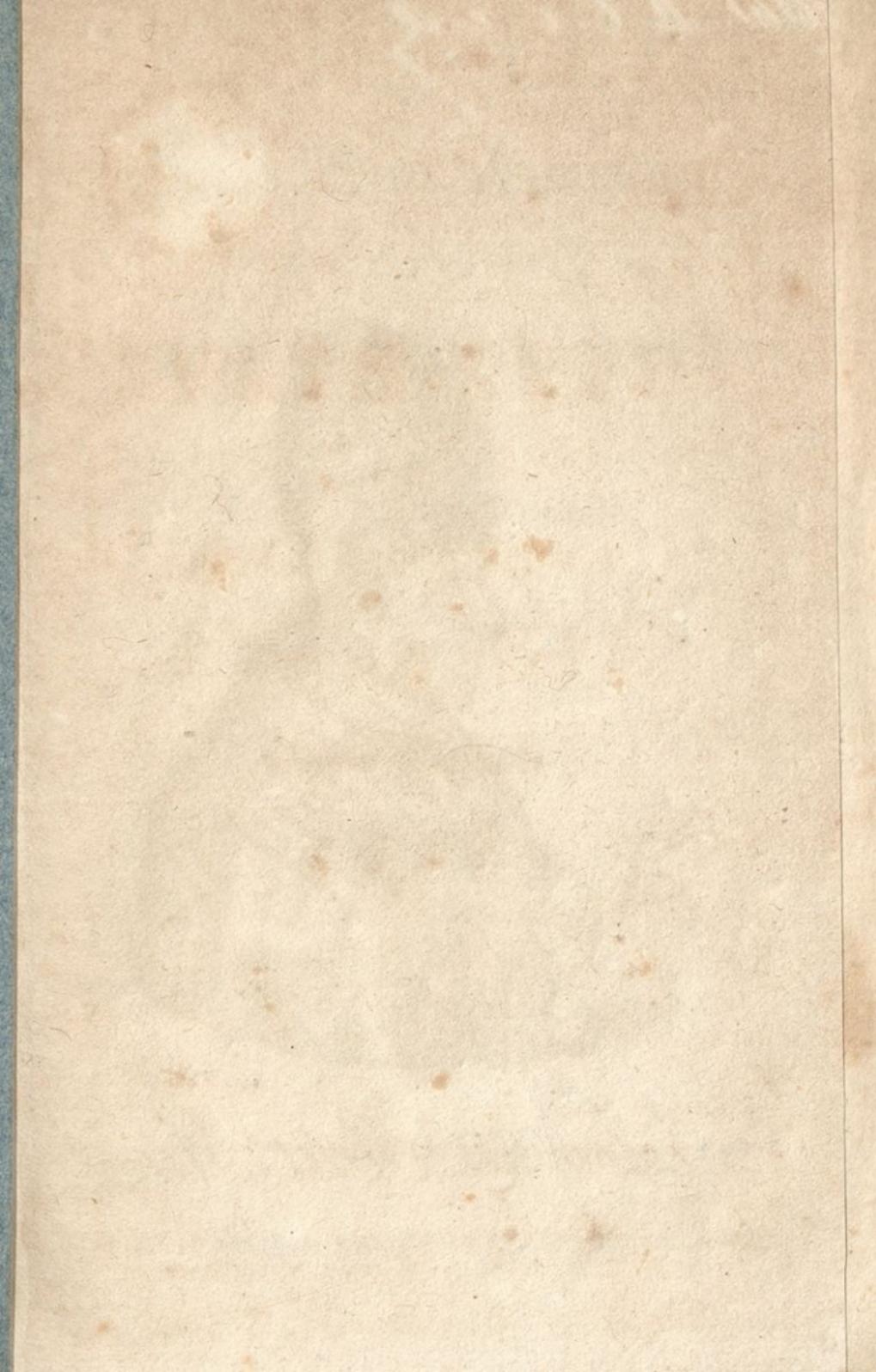
LEONA XII

v' letu Gospoda

1826.

10161 H.C. 2.3.

1219

Leo XII. Pont. Max.

SVETO - LETO
vlan v' Rim obhajano,
sdaj rasširjeno
po zeli katolshki zerkvi

o. d

Svetiga Ozheta Papesha

LEONA XIII.

v' letu Gospoda 1826.

SATELLE

onisatio Rīm v. 119

Bo seli kacoukpe serkay

gwele a Oyale L'abes

FEOA XLI

19th October 1850.

N=030005443

LEO SHKOF

SLUSHABNIK
BOSHJIH SLUSHABNIKOV.

*Posdravlenje in Apostolski shegen všim
Kristusovim vernim, kteri bodo to
pisanje brali.*

Nash duh je v' Bogu Nashimu Svelizharju od veselja poskakoval, ker smo vam vlan po dolgih in grosno strashnih viharjah, kteri so se od vših strani v' sveto Kristusovo zerku saganjali, s' Apostolsko trobento svitlobo bol veselih in bol frezinh zhalov osnanili. Sakaj Mi smo samogli Sami sebi in vam všim frezho vošhiti, de je supet prishlo leto dobrete Gospoda, Velko Svetoto - leto, v' kterimu se ima škos Nasho ponishno slushbo supet odpreti tist nefkonzhni shaz saflushenja nashiga svelizharja in njegovih svetnikov, kteriga je milost Boshja vun deliti Nam isrozhila, kterga je

pak sovrashnik zhloveshkiga rodu (po Boshji pravizhni sodbi, kter ludi savol grehov shtrafuje) tako dolgo sapertiga dershali. Torej smo Vam osnanili prijetni zhal in dneve svelizhanja; sramen pa tudi vse Kristusove verne s' ozhetovo skerboj opominjali, de naj Boga, savol nashih hudobij she sdavnaj serditiga, taj sdaj s' resnizhnim spreobernenjam serza in pobolshanjam shivlenja potolashjo, in naj se s' savupanjam h' tronu milosti blishajo, de bi vsmilenje dosegli, ker jim je pomozh potreba, in kakor brumni romarji po navad' sprednikov, na pragu Ss. Apostelnov s' ponishno proshnjo odpuštanje svojih grehov sadobili.

Ali sdaj Vam s' novim poskakovanjam Nashiga duha osnanimo, de je Nashe veselje od te strani she spolneno, in de se je to gnad polno Sвето - leto po sheljah Nashiga serza ne le mirno in tihol', ampak po Boshji milosti tudi poboshno, in kakor vupamo, s' velikim duhovnim dobizhkam sazhelo in konzhalo.

Sakaj mi smo svete vrata po stari shagi in s' navadnim duhovnim obhajanjam ali sami, ali pa skos Nashe zhahti vredne brate S. R. Z. Kardinale odperli in saperli. In fizer svete vrata Velke zerkve S. Petra poglavarja Apostelnov v' Vatikanu smo Mi sami, s' neisrezheno velikim veseljam svojiga serza in med veselim vpitjam ludstva, pred rojstvam Jezusa Kristusa tist dan odperli; te druge velke zerkve odpreti, smo pak isvolili in poslali kakor svoje posebne námeštne Kardinale S. R. Z.; in ravno tako smo Mi zhes eno leto ravno na ta dan in po ravno tako zhaftitlivi duhovni shagi svete vrata sami saperli, ali pa Kardinalam jih sápreti oblast dali,

tako, de se je tudi vse prav frezno konzhalo,
kakor je she od sazhetka kasalo.

Ali ene rezhi je Nashimu troštu vunder
mankalo, te namrežh, de po štari navadi sra-
ven Velkih zerkva S. Petra, S. Janesa v' Late-
ranu in S. Marije te vezhi nismo mogli she
zheterte S. Pavla napoti proti Ostji k' temu odlo-
zhili, de bi tudi to, kakor une tri, ludje k' sa-
doblenj odpustika Svetiga - leta obilno objiskova-
li. Ta slovezhi zir Rimskiga mesta, to ozhitno
snamnje brumnosti in radodelnosti is slarih zhasov,
posvezheno s' andohtlivim pozhaftenjam skos tol-
ko štov let, je pred enim dvema letama na en-
krat pogorelo k' prav veliki shalosti, in britkosti
sa Nas, sa Rimsko in sa zelo katolskho ludstvo.
Mi sizer ne nehamo skerbeti, de bi se ta zerku
supet is-sidala; ali to se Nam ni sadost sdelo,
Mi smo hotli tudi poskerbeti sa en drugi kraj,
kjer bi verni k' sadoblenj odpustika Svetiga - le-
ta svojo andoht opravliali, in k' temu smo svo-
lili staro in zhasitlivu zerku S. Marije na unim
kraju Tibre, de bi ravno te pravize in dobrote
v' temu Svetimu - letu imela, koker Velka zerk-
ku S. Pavla. To pak smo sturili po sgledu Na-
shiga sprednika Papesha Urbana VIII. frezniha
spomina; sakaj takrat ob zhasu spisaniga Sve-
tiga - leta niso mogli ludje zerkve S. Pavla ob-
jiskvati bres nevarnosti shivlenja savol nesdrave
sape, ki je noter bla, in savol strahu pred kugo;
on je tedaj namešt te zerkve ravno to zerku S. Marije na unim kraju Tibre svolil, de bi se
spolnilo število šterih zerkva, ktere se k' sa-
doblenj odpustika Svetiga - leta objiskvati mo-
rejo.

Kar smo torej Mi samogli, smo skerbno

sturili; Mi smo shaze milosti Boshje po od Boga
 Nam dodeleni obilali vsem odperli, vse smo s'
 serzam eniga ozhetu sem poklizali, de bi s' ve-
 seljam sajemali vodo is studenzov svelizharja,
 oshivlajozho vodo, vodo, ktera tezhe v' vezhno
 shivlenje. Ali kaj bi bilo vse to pomagalo, ako
 bi verni, po svoji brumni volji, in resnizhni
 fkerbi sa lastno svelizhanje, ne bili sturili, kar
 smo oskerbeli in sheleli. Ali tudi savol tega mo-
 remo hvaliti Boga in Ozheta Gospoda našega
 Jezusa Kristusa, Ozheta vsmilenja, in Boga vfi-
 ga povešelenja, ker Nas je to leto tolko svojiga
 trošhta vredne sturil, kar njih veliko ni vupalo,
 ker je dal, de so ovze slishale glas svojiga nar-
 vikšega pastirja Kristusa, kter skos svojiga,
 zhe tudi nevredniga, namestnika na semlji go-
 vori. Zhe tudi ni bilo viditi tiste bres števila
 velike mnoshze ludi is vsakiga naroda, k' je
 pod nebom, kteri so druge barte savol Svetiga-
 leta v' to sveto mesto prishli; njih viditi, se je
 zeli svet zhudil, in je Nashe sprednike zhudno
 obveselilo, in s' neisrezhenim duhovnim ve-
 seljam in sladkostjo napolnilo. Vunder menimo,
 de se smanjshano število vernih romarjov ne
 sme na nobeno visho oslableni veri ali mlazhi-
 ni andohti v' njih serzih perpisati, ampak veli-
 ko vezh nadlogi sidajnih zhasov, ktera je bila
 takshna, de se je veraim sdelo, zhe to boshjo pot
 savol nevarnost opuste, de tega niso bres kaki-
 ga pravizhniga urshoha sturili, zhe se je tudi
 sizer vse frezhero ishllo, ker je Bog, kakor dru-
 ge barte v' takshnih okolstavah vse nesrezhe v'
 tem zhal odvernil.

To dobroto Boshje previdnoisti bode vsak
 sposnal, zhe le ozhi in duha na tiste oberne,
 kteri so v' sveto mesto savol Svetiga-leta pri-

shli, Sakaj skos zelo leto so vedno in sareš ne
 v' majhnim številu romarji hodili, pa ne v'
 Rim in v' nobeni dusheli, skos ktero so shli,
 ni bilo prestrashenja ali hrupa, ampak povsot
 posebno veselje, resnizhno duhovno poškako-
 vanje, in Kristušovi dober duh. In v' Nashimu
 inestu kdaj je bil vezh mir in pokoj? (koker v'
 Svetimu - letu.) Kdaj kol se je tukaj vidlo vezh
 Boshjiga strahu, andohti, vere, lubesni in dru-
 gih zhednosti? Kdaj se je Rim bol vredno skasa-
 lo, de se mat in glava kershantva imenuje, ne
 le savol vikshiga duhovniga vishanja, ampak
 tudi savol isgleda vere? Oh kako lepo (vredni
 Boshjiga, angelskiga in zhloveshkiga pogleda)
 so se domazhi in romarji v' sveti gorezinhnost skusha-
 li! Kolkokrat smo s' lastnim ozhmi vidili, zele
 trume domazhih prebivavzov in romarjov, kte-
 ri so v' ponishanim duhu in v' rastertim serzu
 po zerkvah edin pred drugim hodili, de bi svo-
 je dushe v' Sakramantu s' pokore s' Bogam
 spravili, in oshivlajozhe skrivnosti kershanske
 edinosti (S Obhajilo) prejeli; med tem pak mi-
 lost Boshjo prosili, zhaštito divizo Marijo, S.
 Janesa Karstnika, in S. Apostelne na pomozh
 klizali, in v' enim duhu svoje proshnje sklenili
 sa mir in povikhanje katolshke zerkve, sa po-
 koj in svelizhanje vših vernih, sa edinost in fre-
 zho kershanskikh poglavarov, sadnih sa ras-
 svitlenje vših smotenih in resnizhno spreoberne-
 nje greshnikov! Kolkokrat smo fami na lastne
 vshesa slishali, k' so se po širokih tergih, grizhih
 in potah tega mesta njih prelepe pesme, brum-
 ne molitve k' zhašti Boshjiga Imena raslegale!
 Kolkokrat se je nam v' dno Nashiga ozhetoviga
 serza milo sturilo, ker smo vidili, de so se zele
 zhede vernih (ovaz) k' Nam drenjale, k' Na-
 shim nogam vergle, v' Nas revnim namestniku

isrozheno Kristnsovo oblast zhaftili, in kakor podloshni otrozi ozhitno in glasno pokasali, de zhaste S. Petra, kterga visoka zhaft tudi (v' Naf) nevrednemu erbu ne neha.

Kaj bomo pa she od mnogih del keršanskiga vsmilenja rekli, ktere so domazhi potrebnim vsakiga spola in naroda sturili? Kako lepo so ptujim in popotnim postregli? S' kolko in kako velikim snamnjam dobrotlivosti so v' tem mestu romarje sprejeli; kako poterpeshlivo preskerbeli: in kako perludno po trudu polnim popotvanj preshiveli? Kaj hozhemo v' misel vseti Nashe zhasti vredne brate Kardinal S. R. Z. in vse druge Imenitne na Nashimu dvoru, kteri so drugim, kakor se spodobi, s'lepisim sgledam svestiti? Kaj bomo pravili od drugih ludi bres shtevila, obojiga spola, vsake starosti in vsakiga stanu, kteri so bili vezhi del imenitniga in shlahtniga stanu, pa tudi zhaftitlivi savol svoje prave brumnosti, ter so se do vsakiga tudi do nar manjshih bratov ponishvali, in so tako postali isserza podoba in sgled keršanske ponishnosti. Vidli smo poglavjarje kraljeviga rodu in oblasti, kteri so v' svoji mladosti take dobre dela dopernashali, de so se Rimzi in ptuzzi zhudili, in savol tega she sdaj svojiga Boga in Ozhetu, k' je v' nebesih; hvalijo. S' kakshino hvalo bomo povsdignili zhaftitlive masnike dushelske in kloshterske, ker oni so s' svojo gorezhnostjo, modrostjo in nevtrudenim delam per pomogli, de je obilno spokornikov k' studenzu Boshje milost (k' spovedi) prav lohko prishlo; saj ta je edini namen svelizhanskiga Svetiga - leta. Ali sa vse to bo vsak hvalo od Boga prejel. Ker pa Mi vse to raskladamo, moremo sposnati, de nismo v stan s' nobeno besedo isrezhi notrajniga per-

kor
de
(v'
an-
eb-
epo-
ka-
ne-
re-
po-
eti
in
so
ve-
te-
ta-
at-
ve
nj-
is
ti.
b-
la
i,
o
n
,
e
st
il
e
i
o
.

ferzniha veselja, zhigar sladkost je tolkokrat zlo solse v' Nas obudila, ker smo vle to gledali.

To leto je bilo torej saref leto svelizhanja, ne samo sa prebivavze tega mesta, ampak tudi sa veliko drugih, kteri so sem na boshjo pot prishli, in bodo doma to, kar smo vam tukaj ob kratkim povedali, she bolj na tanjko s' svojim besedam poterdili. Sakaj oni so vezhkrat sami vidili, in se zhudili, kakshino mozh ima kershanska lubesen sa obudititi v' serzih gledajo- zhih vero, lubesen do Boga, resnizhno greven- go zhes svoje grehe in neisrezhene shelje po popolnamost, tista kershanska lubesen (namrezh,) ktera se nikjer drugot, koker v' katolshki zer- kvi snajde, in ktere sad ali dobre dela kashejo, de se od lashnive (ljubesni) popolnama raslo- zhi. Romarji, kadar nasaj domu pridejo, ne bodo samo pravili, koliko slabih na duši je bilo poterjenih, koliko bolnih (na duši) osdrav- lenih, koliko smotrenih na pot pravize perpel- nih: ampak sami nad sabo bodo pokasali pre- novljenje svojiga serza, prav veliko lubesen do miru in enovolnosti, sveštobo ne le Bogu, am- pak tudi dushelski oblasti, in poslednjih se bo- do v' veri, vupanju in lubesni dershali (Boga) nespremenlive in nar bolshi dobrote, de se bo ozhitno pokasalo, de so vus kval hudobije is sebe djali, in obilni shaz odpustkov dosegli.

Ta (sdaj popisan) sad Svetiga - leta je sicer obilni, ali per osnanenj Svetiga - leta nismo samo tega pred ozhmi imeli. Spodobilo se je namrezh, de ozhetova lubesen, ktera nas she- ne, zeli svet obseshe, in de sa vlasiga posebej, kar potrebuje, poskerbimo, tega pak vunder,

kar vši skup potrebujejo, v' nemar ne spustimo.
 Torej smo Apostolsko radodelnost (shegen) na
 všakiga posebej slili, de bi se vši v' svetosti
 sklenili, in od neisrezheno milostliviga Boga s'
 sklenjenim sheljam sprosili, kar je všim dobro,
 de bi katolsliko zerku, kraljestvo svojiga Sinu
 na svetosti obilno sturil, na širjavo povikhal, de
 bi vše smote is sveta pozvilstil, in vše ludi k'
 sposnanj resnize in na pot svelizhanja perpelal,
 de bi tist mir in enovolnost, ktere svet dati ne
 more, med keršanskim poglavljajam vterdil,
 de bi sadnih svoje ludstvo srežno sturil, svojo
 erbshino poshegnal, in v' nebesa vodil in per-
 pelal.

Ker torej na milost Boshjo in na proshnjo
 njegovih svetih Apostelnov Petra in Pavla savu-
 pamo, tako is te Nam, zhe tudi nevrednim, od
 Gospoda izrozhene oblasti savesati in odvesati,
 všim Kristusovim vernim, in všakimu posebej,
 obojiga spola, naj bodo, kjer kol hozhejo, de
 so le s' Apostolskim Šedesham (v' Rim v' veri)
 sklenjeni, in tistimu pokorni, tudi tistim, kteri
 so vlan v' Rim prishli, in she enkrat od Nas
 dodelen odpustik Svetiga - leta, ali tukaj ali kje
 drugot, kakorkol, dosegli dovoljmo in dodelimo
 is milosti v' Gospodu popolnama odpustik Sveti-
 ga leta, odpuschanje in persanesenje vših grehov
 ravno tako, kakor v' Rim v' Svetimu - letu;
 zhe bodo svoje grehe resnizhno sgrevali, se njih
 odkrito serzhno spovedali, in S. Reshno Telo
 prejeli; zhe bodo v' shestih meszih, od dne,
 kadar se bo to pisanje v' njih šhkofij osnanilo,
 šhkofisko, ali velko zerku s' andohtjo objiskali,
 sraven te pak she druge tri v' mestu, ali v'
 kraju ali v' sošeski, ktere bode šhkof ali njegov
 Velki Namestnik, ali pa drugi (duhovni) po do-

volenj shkofa iskasal, saj enkrat na dan, petnajst dni sapored ali ne sapored, naj she bodo sonzhni ali zerkveni dnevi, to je, od pervih vzherniz (v' sredi popoldne) eniga dneva, do mraka drujiga vezhera, in zhe bodo po tih zerkah sa povikshanje S. Matere katolshke zerkve, potrenje krivoverstva, sa enovolnost katolskih poglavjarjov, sa mir in svelizhanje keršanskiga ludstva s' gorezhim serzam Boga profili. Zhe bodo to sturili, bode to toliko veljalo, kakor de bi bili sami shter Velke zerkve Rimskiga mesta, ktere smo k' sadoblenj odpustika sasnamnjali, v' naprej pisanih dnevih, objiskali in vse drugo, kar je k' temu potrebno, spolnili.

Kteri pak po suhim ali po murju rajshajo, in she le po pretezhenih shestih meszh domu, ali pak v' kako drugo stanovitno domvanje pridejo, snajo ravno ta odpustik sadobiti, zhe vse k' temu potrebno sture, in namest shterih zerkva, (samo) shkofjsko ali velko ali pa svojo domazho farmansko zerku (petnajstkrat) objishejo.

Po ravno tem pisanj pa tudi dovoljmo in perpuslimo shkofam, de smejo kaj po potrebi in previdnosti prenarediti. Oni smejo objiskanje zerkva, drujiga pa ne, pregledati ali ispustiti Nunam, Oblátam, drugim deklizham in Gospem, naj so she v' kloshtru saperte, ali pa v' drugih brumnih in bogabojezhikh hishah in drushbah skupej shive; pushavnikam, tudi vsim tistim, naj she bodo dushelski ali kloshterski duhovni ali ne duhovni, kteri so po kehah ali jehzah, ktere ali telesna bolesen, ali kaj drujiga nasajdershi, de ne morejo zerkva objiskvati. Otrokam pak, kteri she niso bili h' pervimu obhajilu spusheni, snajo tudi sveto obhajilo

pregledati, všim tim pak, in všakimu posebej naj oni sami (shkofje), ali pa po njih duhovno naprejpostavljenih ali po modrih spovednikih namest objiskvanja zerkva, ali namest S. Obhajila druge dobre dela lubesni ali brumnosti našoshe; tudi snajo in smejo po svoji previdnosti mniham in drugim v' drushbi shivijozhim dushelskim in klošterskim, bratovšnam, velkim in malim šholam zhe, zerkve v' drushbi objiſhejo, davoliti, de jih njim ni treba petnajſtkrat objiskati.

Is ravno te oblasti in obilne Apostolske mloſti dovoljmo in dodelemo tim Nunam in njih novinkam, de ſi k' temu smejo svoliti spovednika, kterga hozhejo, ſmed tih maſhnikov, ktere je Šhkof tiſtiga kraja, kjer je kloſhter, poterdil, de smejo Nune spovedvati. Pa tudi všim drugim vernim in všakimu poſebej, obojiga ſpola, všim dushelskim in duhovnim tudi kloſterskim, naj ſhe bodo ordna, kterga hozho, perpuſtim in dovoljmo, ſi k' temu namenu ſbrati spovednika, kteriga ſi hozhejo, ali je dushelski ali kakiga ordna, de je le od Šhkofa tiſtiga mesta, Šhkofije ali dushele, kjer ſe spoveduje, ſa spovedvanje ludi poterjen. Ravno tako dovolimo in dodelemo tim spovednikam ſa zhaſ teh ſheſt meſev ſe oblast, de smejo vſe verne, kteri ſo odkritoſerzno in reſnizhno ſklenili, odpuflik ſdajniga Svetiga-leta ſadobiti, in bodo ſ' tem ſheljam k' njim k' ſpovdi ſhli, de bi ga ſadobili, in vſe k' temu potrebno ſturili, po naſloſheni ſvelizhanski pokori, in po naſloſhenih vſih družih rezheh, ktere praviza terja, odvesati — pa le ſa ta bart in kolkor ſo pred Bogam ſavesani — od pane, in od vſih družih ſkos prepovd ſadolsnih, ali od kakiga zhloveka poſtavljenih zerkvenih ſhtraſing, zhe smo ſi jih tudi Mi ali Šhkof

ali Apostolski Sedesh sebi (sa odveso) perhranili; tudi takrat, zhe si jih je Papesh, ali Apostolski Sedesh ali kdo drugi po imenu perdershal, tudi od takih, od kterih niso nikol smeli odvesati. Tudi smejo odvesati od vseh grehov in prestopkov she tako velikih in strashnih, zhe si jih je tudi Shkof, Papesh ali Apostolski Sedesh, kakor smo rekli, (sa odvesati) sebi perhranil. Tudi smejo vse oblube, tudi perseshene, ali Apostolskimu Sedeshu sa spremenjen je perhranjene, v' druge brumne in svelizhanske dela spremeniti, (svunaj oblube zhistolli, kloshterskiga stanu, in savese, ktero je kak tretji prevsel, ali v' kterih bi blishen shkodo terpel; pa tudi ne pokornih oblub, ktere greshnika od grehe nasaj dershe, drugazh, ako bi ga to spremenjeno delo ravno tako, kakor poprejshina obluba od greha nasaj dershala). Tudi smejo, ne le dushelskih, ampak tudi kloshterske duhovne, kakor spokornike Svetida - leta odvesati (dispensirat) od skritih prestopkov zerkvenih prepoved, da smejo supet duhovske rezhi opravljati ali pak vezhi shegne vsdigniti.

Ni pak Naša misel, s' tem pisanjam vsdigniti kake druge prestopke, skrite ali ozhitne, kako pomanjklivost, ali madesh, ali kako drugo nesmoshnost, naj she pride, od koder hozhe; tudi ne damo nobenimu te oblasti, kaj taziga vsdigniti, ali jim (spokornim Duhovnam) kaj drugiga perpustiti, (kakor duhovne rezhi opravljati, in veghi shegne vsdigniti); tudi ne, de bi jth na pervo stopnjo postavili; tudi tolko ne, kar so pred Bogam savesani. Tudi ne misimo (s' tem pisanjam) vsdigniti Bule Benedikta XIV. Nashiga sprednika frezhniga spomina s' perstavlenim slaganjam, ktera se sazhne s' tem besedam: Sa-

k r a m e n t s , p o k o r e - d a n a i . R o s h n i z v e t a v '
l e t u G o s p o d o v i g a v z h l o v e z h e n j a 1741 v ' p e r v i -
m u n j e g o v i g a P a p e s h t v a . T u d i n i N a s h a m i s e l ,
d e b i t o p i s a n j e n a k a k o v i s h o p o m a g a l o t i s t i m ,
k t e r i s o o d N a s , a l i o d A p o s t o l s k i g a S e d e s h a ,
a l i k a k i g a d r u j i g a z e r k v e n i g a o b l a s t n i k a a l i s o -
d n i k a v ' v e l k o a l i m a l o p a n o a l i v ' p r e p o v d d j a -
n i ; a l i k t e r i s o f i z e r v ' k a k e d r u g e z e r k v e n e s h t r a -
f i n g e p a d l i , i n s a t a k e s p o s n a n i , a l i o z h i t n o
s a t o s h e n i b l i , z h e n e b o d o v ' t i h r e z h e n i h s h e -
s t i h m e s l i h s a d o s t s t u r i l i , i n s e s ' s v o j i m n a s p r o t -
n i k a m , k j e r b o t r e b a , l e p o s p r a v i l i .

Z h e b i s e p a p e r m e r i l o , d e b i n e k t e r e , p o -
t e m k ' s o s h e s a z h e l i k ' s a d o b l e n j o d p u s t i k a S v e -
t i g a - l e t a s a p o v e d a n e d e l a o p r a v l j a t i , s m e r t p r e -
h i t e l a , i n b i n e m o g l i p e t n a j s k r a t z e r k v a o b j i -
s k a t i , t a k o j i h h o z h e m o k ' s p r i z h o v a n j , k a k o r a -
d i i n d o b r o t l i v o j i m s a v o l n j i h b r u m n e i n p e -
r p r a v l e n e v o l j e n a p r o t p r i d e m o , z h e s e b o d o r e -
s n i z h n o s g r e v a l i , s p o v e d a l i i n ſ . O b h a j i l o p r e j e -
l i , i m e n v a n i g a o d p u s t i k a i n o d p u s h e n j a r a v n o
t a k o d e l e s h n e s t u r i t i , k a k o r d e b i b i l i z e r k v e v '
s a p o v e d a n i h d n e v i h o b j i s k a l i . Z h e b o p a k d o
v ' t e m p i s a n j d o d e l e n o o d v e s o o d s h t r a f i n g , a l i
p r e m e n e n j e o b l u b , a l i s g o r e j r e z h e n e o d v e s e
(d i s p e n s e) s a d o b i l , b o p a k p r e m e n i l s v o j e r e -
s n i z h n o i n t e r d n o k ' t e m p r a v s a r e s p o t r e b n o n a -
p r e j v s e t j e , d e h o z h e o d p u s t i k S v e t i g a - l e t a s a -
d o b i t i , i n t u d i t e d r u g e k ' t e m p t r e b n e d e l a
s p o l n i t i , b o m o t e s h k o m i s l i l i , d e j e t a k i v e r n i
s a v o l t e s p r e m e n j e n e m i s l i o d d o l g a g r e h a p r o s t ;
v u n d e r s k l e n e m o i n s p o s n a m o , d e t a k e o d v e s e
p r e m e n e n j a o b l u b , i n d i s p e n s i p e r s v o j i v e l j a v i
i n m o z h i o s t a n e j o .

T a N a s h ſ k l e p i n v o l j o p a i s r o z h i m o p o s e b -
n o v s i m P a t r i j a r h a m , P r i m a t a m , V e l k i m Š k o -

fam , Shkofam , in drugim s' shkofijško oblastjo obdanim , ali kterim je shkofija , kader ni Shkofa , po postavah isrozhena , de jih le Rimski Sedesh v' veri in edinosti sposna , te vse v' imenu Jezusa Kristusa našiga Gospoda in med vlim Vikšniga Pastirja perserzno prosimo in prosimo , de naj gledajo na skalo , is ktere so issekani , in naj per te perloshnost svojo edinost in prijasnost (obžhestvo) s' Rimsko zerkajo na snanje dajo . Naj torej to tolkshino dobroto svojim , svesti ſkerbi isrozhennim ludštvam osnajijo , raslagajo , naj nikar ne posabijo , jih kakor dobri pastirji opominjati na neisrezheno Boshjo previdnost (ſkerb) in njegovo preveliko dobroto in lubesen do naf , ktera se she prav slo is tega kashe , de je Sveti - leto postavljeno in nam tolko dobriga pérnese . Sakaj nobedin greshnik , kteri bi se te tako rasfhirjene in lohke perloshnosti , odpuschanje sadobiti , ne poslushil , bi se gotov ne mogel savol te samude sgovarjati , in bi bil vreden , de bi mu Bog nikol vežh svoje milosti ne ſkasal .

Vi ste Shkofje , h' temu poklizani ; ſkerbite torej s' vſo mozhjo , de se vſi verni s' Bogom sazhetnikam praviga svelizhanja ſkos pokoro spravijo , in tako gnado Svetiga - leta k' pridu in dobizhku svojih dušh obernejo . Mi pak menimo , de se to na nobeno visho ne more sgoditi , zhe ne bote Vi , zhasti vredni Bratje , s' Nam v' duhu ſklenjeni , tega dela pastirske dolshnosti ſerzno in radi prevseli . De bote samogli prav in s' pridam pasti zhedo Boshjo , ktera je med vam , ispelite jo narpred is ſtrupenih paſh , ktere ſe ji k' pogublenju povſot in prekanjeno ponujajo , pokashite ji saderge , to in tam ſkrite , in poterdite jo s' svetim in perprav-

nim opominjanjam super ofudno plasho tolkanj smot, in super hudizhove navuke tolkanj hudobnih ludi. Zhe bode vam kaj ludi morebit na-sprot prishlo, kteri ne terpe sdraviga vuka, in od resnize svoje vshesa odvrazhujejo, in se h' kvantam obrazhajo, tako vam naj serze ne vpadе, ampak spomnite se, zhigavi namestniki ste, in kdo vam je svoje opravilo isrozhil, in pre-vishujte, prosite, posvarite s' vsem poterple-njam in vukam, dokler Kristus v' Vas in skos Vas (tudi) povsot kraljuje, povsot premaguje. Nikar se ne bojte ne velikiga shtevila, ne pre-kanjenja, ne serda sovrashnikov; sakaj Gospod nam je dal sizer terd boj, ali le sato, de bi premagali in vedili, de je modrost mozhnejshi kakor vse rezhi; tista Boshja modrost namrezh, ktera hodi pred kershanskim pastirjam, njim visha roke in serze, tn tako varje, de peklen-ske vrata niso super zerku Kristulovo nikol pre-mogle in nikol ne bodo. Posebno pa si s' ved-nim zhuvanjam in s' vso goreznoftjo to per-sadenite, de bote smed svoje zhede spravili tolko slabih, nezhistih in kushnih bukuv, ktere strupeni sovrashnik zhloveshkiga rodu v' neis-mernim shtevilu povsot vunpluje, in savol kte-rih sdaj posebno s' prerokam shalovati more-mo: *Kletvina in tatvina in lask se je kakor povodnj po semlji raslila, in kri se sa kervjo preliva.* Vsi brum-ni zhes to sdihujo, de ta kuga slabih bukuv ne popazhi samo sadershanja, ampak rasdera dno S. Vere in vse njene resnize omaja.

Vsemite zhasti vredni Bratje, v' enim duhu in v' enim serzu, vsmite v' roko shkit vere, s' ktermin samorete vse ognjene pushize nar hu-dobnishesiga ogasiti, popadite mezh duha, kar je Boshja beseda, vojskujte dobro vojskvanje. Zhe je Bog sa uaf, kdo bo super nas? Le savupajte, de bodo Nashi prelubi sinovi, vse katol-

Thki kralji in poglavarji, Igotovo tudi sa Vas.
 Oni so Nas namrezh vezh del vši brumno in po-
 nishno profili, de bi Sveto - leto na njih kralje-
 stva in dushele rasshirli, kterga smo she Sami
 sdavnej popred po isgledu Nashih spre-
 dnikov Rimskih Papeshov po zeli katolshki zer-
 kvi rasshiriti sklenili. Oni se bodo gotovo veselili,
 zhe bote Vi (Shkofje) s' ajfram eniga pa-
 flirja per njih podloshnih vse to preskerbeli,
 kar bote k' sadoblenj odpustika Svetiga - leta sa
 prav potrebno sposnali, oni bodo Vam she per
 tem s' svojo mozhjo na pomozh prishli. She
 resnizhna brumnost, lubesen in ajfer do pravi-
 ze, sa ktero so, kar je prav, vši vneti, zhe bi
 tudi Mi molzhali, jih perganja, zerku Kristuso-
 vo, ktere sinovi biti se po pravizi hvaljo, pred
 vso krivizo varvati, in sa svoje verne podlo-
 shne savol dolshnosti svojiga stanu in oblasti vse
 to poskerbeti, kar (podloshnih) vero in sveli-
 zhanje njih dušh sadene. Vsak med njim ve te
 besede S. Pisma: *Ni oblast, kakor od Boga; in*
 neki drugot je (pisano): *Skos mene kralji kralju-
 jejo, postavljajavzi sapovedujejo to, kar je pravi-
 zhno: skos mene oblastniki ukasujejo, in mogozbni
 pravizo slure.* Vsak to lohka sposna, ker tudi
 skushnja sama nas sdaj v' tih poslednih zhasih
 prav ozhitno preprizhuje, de je skerb zerkve s'
 skerbjo poglavarjov na tanjko sklenjena, sakaj
 gotovo se ne bode odrajalo zesarju, kar je ze-
 sarjoviga, ako se popred svesto ne da Bogu, kar
 je Boshjiga. Ena in ravno tista lubesen do Bo-
 shjih rezhi naj bo torej, zhasiti vredni Bratje,
 v' njih in v' Vas, vši skupej se vsemite, sa po-
 vikshati Boshjo zhaſt, zhifost vere in sader-
 shanja in frezho verniga ludstva, in tako se bo-
 de sgodilo, de bode kraljestvo Jezusa Kristusa
 ravno tako, kakor kraljevi tron skos to Nashe

osnanilo, in brumno sadoblenje, odpustika, Svetiga - leta po vlih krajih keršanske katolške cerkve, od dne do dne terdnejši, mozhnejši in zhaſtitlivši.

Na sadne obernemo tudi na vas, vše verne otroke katolške cerkve besede svojiga pisanja, in vše, skupej in všakiga posebej s' vlo resnizo opomimo in profimo, ker ſe mi stopinj svojih ſprednikov dershimo, in po brumnih ſheljah vših pravovernih ta narobilnihi odpustik Svetiga - leta po zeli katolški cerkvi rasširimo, da bi ne prejeli sabstojn tolkištne gnade Boshje. Zhe je bilo kadaj treba, prelubi otrozi, sam v' ſebe jiti, vreden ſad pokore ſturiti in tako prihodni ijesi vbejshati, tako je gotovo ſdaj prav potreba. To tudi nam na vſhesa vpijejo in k' ſerz govore nadloge, ktere naſ ſhe ſdavnej tlazhijo, in morebiti nam ſhe bol teshke (nadloge) naprejſtoje, zhe ſe ne bomo ſprebrihtali, in ſe v' resnizi na boljši pota podali; sakaj njegova (Boshja) roka je ſhe ſtegnena. Torej poſluhajte to vſi narodi, ſaſtopite to vſi, kteri na ſemliji prebivate, sakaj nameſt Kristuſa ſmo poſlani, nameſt Kristuſu opominjamo: Spravite ſe s' Bogam, ſturate pokoro, varite ſe laſhnivih prerokov, kteri pridejo k' vam v' ovzjhijh oblažhilih, od ſnotraj pak ſo ſgrablivi vovkoví; iſ jih ſadu jih bote ſposnali; ne dajte ſe ſkos mnogitere in piuje vruke ſapeljati. Veliko namrež laſhnivih Kristuſov in laſhnivih prerokov je okol vas, kteri imajo podobo brumnosti k' vides', v' reſniz pak ſo bres nje; oni ſe k' vides ſuper prasno vero in vrashne vojskujejo; per tem ſi vše ſtebre vere popolnama podreti persadevajo; kteri vas v' proftot vabijo, da bi jarm dushelske gospoſke iſ ſebe vergli (ſe ſpuntali); v' reſniz vam iſ pak hozhjo natakniti,

zhe jih k' svoji nesrezhi poslušhrate, nar teshji
 jarm in ketne, kterih nikol vezh ne bote mo-
 gli rasbiti. Ogradite si torej vshesa s' ternjam,
 in ne poslušhajte hudodnih jesikov. Versite is
 rok vše slabe in nezhiste bukve; sakaj te so tist
 slat Babilonski kosarz poln vših gnušob, is
 kterga se neskerbnim (vernim) smertni ſtrup
 napija. Ne bodite preleni, posnemati vero in
 sgled pervih kristjanov; ti so namrežh koj, de-
 ſo bili le v' reſnizi S. Vangelja podvuzheni, in
 ſo pot svelizhanja sposnali, vše bukve, k' ſo bili
 prasni in sapelivi navuki v' njih, Apostelnam sa-
 feshgoti dali, kolikor ſo jih mogli dobiti. In ſdaj,
 kdo med vam otrozmi katolške zerkve bo zlo
 tako slabe vere in slabiga sadershanja, de bi ſaj
 k' ſadoblenj guad Svetiga-leta ne hotel darvati
 Gospodu Egiptovskih gnušob? Vaſ torej vše
 ſkupej ſhe enkrat in ſupet mozhno prego-
 varjamo v' Kristusu Jefetu, nikar ne sanizhujte
 bogastva Boshje dobrote, poterpeshlivosti in dol-
 gosanashanja, de bi ſi (s' tim) jeso ſa dan
 jeſe nakopavali, ter bi ne vedli, ali ne hotli
 vediti, de Boshja dobrota vaſ k' pokori nape-
 luje, ampak vſakteri ſmed vaſ naj v' prižho
 Boga premiſli v' britkoſti ſvoje duſhe vše ſvoje
 leta, naj objoka in s' ſolsam omije ſvoje grehe,
 naj ſe is ſerza odpove ſmotam, naj bejſhi pred
 vuzheniki ſmot, in naj ſe tako oberne is ze-
 liga ſerza k' Bogu, de ſe bo Gospod potolashil,
 ſupet k' ſvojimu ludſtvu obernil, in bo njemu
 gnadliv, de mu n'möči ſhib veliko dobrot da-
 je ſhe na tēmu svetu, ſhe vezh pak na unim
 perpravi.

Tudi je Naſha volja in ſklep, de to pri-
 zhjozhe piſanje v' vſih noter ſapisanih rezheh
 velja in nuza; povſot, kjer bode vernim od
 Škofov osnanjeno, in k' dershaj ſrožheno,
 ſvojo popolnoma mozh ſkashe, in vſim Kristu-

sovim věrnim, kteri so s' Apostolskím Sedesham sklenjeni in taistimu podloshni, in v' takih krajih (Shkofijah) prebivajo, ali is murja ali is pot le kjecaj podado, popolnama na pomozh pride. Is tega namena tudi vsamemo mozhi všim postavam, sapovdam, poveljam, shegam, navadam, savesam in drugim dovolenjam, naj she bodo od kogar in kakorshniga imena hozhijo, ktere in kolikor so temu pisanj nasproti. To pak le sa zhas Svetiga-leta in sato, de bito pisanje popolnama per svoji mozhi obšlalo.

Nasha volja je, de se temu Nashimu tudi natišnenimu, ali prepisanimu pisanj, kadar je od kteriga oblaſtnika podpisano, in s' pezhatam kteriga pooblaſteniga duhovskiga Gospoda sasnamnjano, ravno tako verjame, kakor temu v' pervizh sturjenimu, že se komu pokashe.

Nobeden se torej nima podstopiti temu, kar smo v' tem pisanj rasširli, isrozhili, dovolili, prevsdignili, sklenili, in kar hozhmo, mozhi vseti, ali predersno nasproti ravnati. Zhe se pakdo to sturiti predersne, naj ve, de ga bo najdla jesa všigamogozhniga Boga, in njegovih svetih Apostelnov Petra in Pavla.

Dano v' Rim per svetimu Petru v' tavshent osem sto pet in dvajsetimu letu Gospodoviga Vzhlovezhenja, šter in dvajseti dan Grudna, v' tretjimu Nashiga Papeshtva.

B. Kard. Prodatár.

Namešt G. Kard. Albani
F. Capaccini.

Pregledano v' Kurji

D. Testa.

F. Lavizzarius.

Ioco Plumbi

Samerkano v' pisavnici Papeshovih Bul.

d
s
h
j
i
e
s
l
,

V' LJUBLANI

NATISNIL SHKARBINA.